

Utbildningsnämnden

SCB:s statistik över personal och barn i Nackas förskolor

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Drygt var fjärde anställd i förskola i Nacka, 26 procent, hade i oktober 2014 förskollärarexamen. Det är strax under andelen i länet, som var 28 procent, och klar klart under andelen i riket, som var 43 procent. Då statistikinsamlingen förändrats jämfört med tidigare är det svårt att göra säkra jämförelser över tid, men siffrorna tyder på att situationen fortsätter att vara bekymmersam.

Personaltätheten 2014 är något högre i Nacka än i länet och riket. Antalet barn per årsarbetare var 5,0 jämfört med 5,2 i länet och 5,3 i riket.

Ärendet

Statistik för Nacka totalt

I april 2015 redovisade Skolverket statistik om personal och barn i förskolan för landets kommuner avseende oktober 2014.

Insamlingsmetoden har förändrats jämfört med tidigare år. Tidigare redovisade varje kommun uppgifter för kommunala och fristående förskolor i kommunen, men nu lämnas uppgifterna istället av varje huvudman direkt till SCB. En annan förändring är att uppgiftsinsamlingen görs på individnivå för såväl barn som personal, medan tidigare insamling avsåg gruppuppgifter, exempelvis antal barn och antal förskollärare. Personuppgifter om anställda matchas numera med SCB:s utbildningsregister för att få fram uppgifter om antalet anställda med förskollärarexamen.

Tabellen nedan visar statistiken för Nacka jämfört med riket och länet. Antalet barn i förskola har minskat något sedan föregående år.

Enligt statistiken var andelen personal med förskollärarexamen 26 procent i Nacka, vilket är strax under länssiffran på 28 procent. Det är också klart under andelen i riket, som var 43 procent.

Andelen personal med förskollärarexamen är högre på kommunala än på fristående förskolor. Detta mönster finns också i länet och i riket.

Då mätmetoden ändrats är det svårt att göra säkra jämförelser med tidigare år, framförallt när det gäller uppgiften om personalens utbildning.¹ Jämfört med 2013 har andelen förskollärare minskat med tio procentenheter, vilket väcker frågor. Det är viktigt att notera att nedgången är densamma i riket som i Nacka. Övergången till användningen av utbildningsregistret innebär att från 2014 visas personal med förskollärarexamen enligt utbildningsregistret. Tidigare visades förskolornas bild av personalens utbildningsnivå. Det kan finnas olika förklaringar till skillnaderna, exempelvis kan förskolorna ha räknat personer som förskollärare som inte tagit ut sitt examensbevis, eller personer som kanske har någon kurs eller tentamen kvar. Registret kan ha brister, det är inte säkerställt hur utländsk utbildning visas, till exempel. Förskolor kan också ha räknat med utbildningar som inte räknas som förskollärarytbildningar i det nuvarande registret. Siffrorna kan alltså inte tolkas som en nedgång med tio procentenheter. Hur stor förändringen är är dock svårt att säga.

Enligt statistiken var personaltätheten 2014 något högre i Nacka än i länet och riket. Antalet barn per årsarbetare var 5,0 jämfört med 5,2 i länet och 5,3 i riket. Antalet barn per anställd har minskat mer i Nacka än i länet och riket.

¹ SCB skriver: Från och med 2014 samlas uppgifterna in på individnivå istället för som tidigare aggregerat på kommunnivå. Detta medför att jämförbarheten med tidigare år blir mindre tillförlitlig, i synnerhet för personalens utbildningsbakgrund, som tidigare bestämts av kommunerna men nu hämtas från SCB:s utbildningsregister.

Figur 1: Statistik från Skolverkets jämförelsetalsdatabas (En förklaring till att antalet fristående/enskilda förskolor är lägre och antalet kommunala förskolor är högre 2014 än åren innan är att de så kallade kommunala kooperativen räknats in bland de fristående 2012 och 2013 men inte 2014.)

Variabler	Nacka [0182]			Stockholms län [01]			Riket totalt		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Barn, totalt antal inskrivna	5 958	5 895	5 730	120 544	122 109	119 420	482 309	489 275	485 721
Förskoleenheter, antal totalt	108	106	.	2 244	2 271	.	9 991	9 891	.
Förskoleenheter, antal i enskild regi	63	63	57	1 001	1 012	970	2 724	2 749	2 655
Förskoleenheter, antal i kommunal regi	45	43	50	1 243	1 259	1 246	7 267	7 142	7 208
Anställda, antal årsarbetare totalt	1 133	1 137	1 138	23 032	23 164	23 005	90 600	91 675	91 338
Anställda, andel (%) årsarbetare med förskollärexamen	.	.	26	.	.	28	.	.	43
Anställda, andel (%) årsarbetare med förskollärexamen, enskild regi	.	.	23	.	.	23	.	.	28
Anställda, andel (%) årsarbetare med förskollärexamen, kommunal regi	.	.	28	.	.	30	.	.	46
Anställda, andel (%) årsarbetare med förskolläraryt utbildning, totalt	33	36	.	37	36	.	53	53	.
Anställda, andel (%) årsarbetare med förskolläraryt utbildning, enskild regi	31	36	.	33	33	.	41	41	.
Anställda, andel (%) årsarbetare med förskolläraryt utbildning, kommunal regi	35	36	.	39	38	.	56	56	.
Personaltäthet, antal barn per årsarbetare	5,3	5,2	5,0	5,2	5,3	5,2	5,3	5,3	5,3
Personaltäthet, antal barn per årsarbetare, enskild regi	5,2	5,1	5,3	5,2	5,3	5,2	5,2	5,2	5,3
Personaltäthet, antal barn per årsarbetare, kommunal regi	5,3	5,2	4,8	5,3	5,3	5,2	5,4	5,4	5,3
Personaltäthet, antal barn per årsarbetare med förskollärexamen	.	.	19,5	.	.	18,7	.	.	12,5
Barngrupp, antal barn per avdelning	16,5	16,1	16,2	16,4	16,1	16,5	16,9	16,8	16,9
Barngrupp, antal barn per avdelning, enskild regi	15,6	15,8	16,0	16,0	15,7	16,3	16,2	16,1	16,3
Barngrupp, antal barn per avdelning, kommunal regi	17,4	16,4	16,4	16,6	16,4	16,6	17,0	17,0	17,1

Statistik per förskola

Utbildningsenheten har försökt beställa statistiken per förskola från SCB. Först gavs beskedet att uppgifterna skulle levereras, men sedan ändrade sig SCB och meddelade att statistiken inte kan levereras per förskola med hänvisning till statistiksekretess. Nu har emellertid Skolverket lämnat uppgifterna per förskola till utbildningsenheten.

Utbildningsenheten återkommer med en redovisning per förskola till utbildningsnämndens möte i september när uppgifterna har hunnit kvalitetssäkras.

Utbildningsenhetens kommentar

Att förskolorna har personal med pedagogisk högskoleutbildning har länge varit en prioriterad fråga för utbildningsnämnden. Det är därför bekymmersamt att det inte går att se någon förbättring för Nackas del.

Den förändrade insamlingen av förskolestatistiken kan sannolikt leda till förbättrad kvalitet och minskad administration för förskolorna. Det är emellertid mycket angeläget att kommunen får möjlighet att ta del av uppgifterna per förskola på ett enkelt och snabbt sätt. Statistiken är en viktig del i kommunens uppföljning och utvärdering av förskolorna, och också ett underlag i kommunens tillsyn och insyn. Uppgifterna är också viktig i information till föräldrar. För att förstå nedgången i andelen förskollärare behöver uppgifter också studeras per förskola.

Utbildningsenheten återkommer med en analys och redovisning per förskola till utbildningsnämnden i september 2015.

Lotta Valentin
Enhetschef

Susanne Arvidsson Stridsman
Förskoleexpert

Carina Legerius
Utvärderingsexpert